

A TANTÁRGY ADATLAPJA
ÁLLAMHÁZTARTÁSI ISMERETEK ÉS KÖZPÉNZÜGYEK
2025/2026

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Politika-, Közigazgatás- és Kommunikációtudományi
1.3 Intézet	Közigazgatás- és Közmenedzsment Intézet
1.4 Szakterület	Közigazgatás-tudományok
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Közigazgatás- Sepsiszentgyörgyi kihelyezett tagozat
1.7 Oktatási forma	Távoktatás

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve		ÁLLAMHÁZTARTÁSI ISMERETEK ÉS KÖZPÉNZÜGYEK				A tantárgy kódja		ULM2312	
2.2 Az előadásért felelős tanár neve- A tanfolyam koordinátora					Lect. univ. dr. Haas Andrei				
2.3 Szemináriumi/laboratóriumi/projekttevékenységek vezetője – asszisztens					Asist. Univ. Dr. Botos Attila				
2.4 Tanulmányi év		II	2.5 Félév	I	2.6. Értékelés módja	E	2.7 Tantárgy típusa	Tartalom	A tantárgy fajtája DD
								Kötelezettség	Kötelező/választható DOB

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3. Heti óraszám- jelenléti forma	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor/projekt	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám-távolléti oktatás	175	melyből: 3.5 egyéni tanulás	133	3.6 TT (AT)(8)+TF (TC)(20)+GY (AA)(-)	42
Az egyéni tanulmányok időalapjának elosztása					óra
3.5.1 A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					77
3.5.2 Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					28
3.5.3 Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					36
3.5.4 Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					2
3.5.5 Vizsgák					2
3.5.6 Más tevékenységek:					2
3.7 Egyéni munka óraszám (EM) és önfejlesztési tevékenységek (ÖT)		133			
3.8 A félév össz-óraszám (ECTS száma x 25 óra)		175			
3.9 Kreditszám		7			

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	• Nincs, nem ebben az esetben
4.2 Kompetenciabeli	• Nincs, nem ebben az esetben

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• A FSPAC eLearning platformja, https://moodle.fspac.ubbcluj.ro/
5.2 A szeminárium / labor / projekt lebonyolításának feltételei	• Nincs, nem ebben az esetben

6. Kompetenciák

6.1. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	A különböző kontextusok sajátosságainak értelmezése, amelyekben a szakinformációkat be kell mutatni; Az alapismeretek felhasználása a közigazgatás jelenségeinek és folyamatainak magyarázatára és értelmezésére; Globális vagy helyi diagnózisok, politikák és stratégiák készítése a közigazgatási rendszer szervezésére és működésére vonatkozóan.
Transzverzális kompetenciák	Szakmai feladatok határidőre, szigorúan, hatékonyan és felelősségteljesen való elkészítése, az etikai elvek és a szakmai deontológia betartásával.

6.2. A tanulás eredménye

Ismeretek	A hallgató: 1. Képes lesz logikusan bemutatni a közigazgatási rendszer felépítését, pontosan meghatározva az intézményi sajátosságokat és a szervezeti kölcsönhatásokat. 2. Megérti az adatbázisok létrehozásának és kezelésének módját, az intézményi eljárások kidolgozását, valamint a szoftveralkalmazások használatát a központi és helyi intézményi szervezésben. 3. Képes lesz elemezni és értelmezni azokat a tényezőket, amelyek befolyásolják az intézmény működését, és olyan döntéseket hozni (program vagy politika kapcsán), amelyek elősegítik a szervezeti célok elérését és az intézményi fejlődést. 4. Képes lesz a döntések, eljárások és stratégiai eszközök köz- és/vagy magánintézményekre gyakorolt hatásának elemzésére és értékelésére a szakterület elméletei, módszertanai és eljárásai alapján. 5. Ismerni fogja a folyamatok és tevékenységek digitalizálására alkalmazott főbb módszereket és eszközöket.
Képességek	A hallgató: 1. Képes lesz a központi és helyi közigazgatás intézményi szervezésében alkalmazott eljárások és szoftverek használatára. 2. Képes lesz az intézményi szervezés elemzésére és értékelésére központi és helyi szinten. 3. Képes lesz átfogó vagy helyi diagnózisokat készíteni a közigazgatási rendszer szervezésére és működésére vonatkozó politikákról és stratégiákról. 4. Képes lesz programok vagy közpolitikák kidolgozására és koordinálására a szervezeti problémák megoldása érdekében. 5. Képes lesz alkalmazni a digitalizálási módszereket és eszközöket a területen.
Felelősség és autonómia	A hallgató: 1. Képes lesz a szakmai feladatokat határidőre, pontosan, hatékonyan és felelősségteljesen teljesíteni, az etikai és szakmai magatartási elvek betartásával- 2. Képes lesz csoportos kapcsolattartási technikákat alkalmazni, elsajátítani és gyakorolni a csapatmunkában betöltött sajátos szerepeket, a személyes kommunikációs készségek fejlesztésén keresztül.

	3. Képes lesz önértékelést végezni a szakmai képzési szükségletek terén, valamint azonosítani a szakmai és személyes fejlődés, képzés módjait, a munkaerőpiac elvárásaihoz való beilleszkedés és alkalmazkodás érdekében.
--	---

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	Alapvető ismeretek felhasználása a szakterülethez kapcsolódó különféle fogalmak, helyzetek, folyamatok magyarázatára, értelmezésére (a hallgatók költségvetési elméleti és költségvetési politika, költségvetési módszerek és adózás részletes ismeretei alapján).
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	A tantárgy fejleszteni akarja a hallgatók azon képességét, hogy a szakterületre jellemző elméleti fogalmak értelmezzék; Az elméleti fogalmak gyakorlati esetek elemzése során történő felhasználásának képessége; Az esettanulmányok elvégzéséhez szükséges ismeretek elsajátítása A csapatmunkára való képesség fejlesztése; A nyilvános prezentációkhoz szükséges speciális készségek fejlesztése;

8. Tantárgy tartalma

8.1. EM és ÖT	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
I. Modul: KÖLTSÉGVETÉSI ELMÉLET ÉS POLITIKA	Egyéni tanulás a tananyag, Moodle-re feltöltött dokumentumok alapján.	40% egyéni tanulás
1. Fejezet - A költségvetés hagyományos tartalma és modern jelentése	Idem	10% egyéni tanulás
2. Fejezet - Költségvetési alapelvek	Idem	10% egyéni tanulás
3. Fejezet - A költségvetési folyamat		10% egyéni tanulás
4. Fejezet - Költségvetési rendszer		10% egyéni tanulás
II. Modul: ADÓ - A KÖLTSÉGVETÉS FŐ BEVÉTELE	Idem	30% egyéni tanulás
1. Fejezet - Fogalmak az adókkal kapcsolatban	Idem	10% egyéni tanulás
2. Fejezet - Az adók technikai elemei	Idem	10% egyéni tanulás
3. Fejezet - Adózási alapelvek	Idem	10% egyéni tanulás
III. Modul: Helyi költségvetések Romániában	Idem	30% egyéni tanulás
1. Fejezet – Áttekintés és a helyi költségvetés folyamata	Idem	15% egyéni tanulás
2. Fejezet – Pénzügyi decentralizáció és a helyi költségvetések szerkezete	Idem	15% egyéni tanulás
Könyvészet: A tantárgyhoz szükséges összes anyag elérhető az FSPAC e-learning platformján (Moodle). Lazăr D. T., Zai P. (2008), „ <i>Finanțe publice</i> , suport de curs, Editura Accent Cluj-Napoca; - Văcărel I., Bistriceanu G., Anghelache G., Bodnar M., Bercea F., Mosteanu T., Georgescu F. (2006), <i>Finanțe publice</i>, Editura Didactică și Pedagogică, București; - Stiglitz, Joseph, E. (2000), <i>Economics of the Public Sector</i>, 3rd Edition, Editura Norton & Co., New York; - Stillman R., (1994), <i>Public Administration</i>, Houghton Mifflin Company, Boston; - Harvey R. (2002), <i>Public Finance</i>, Editura McGraw Hill, New York; - Fisher R. (1987), <i>State and local public finance</i>, Editura Scot Foresman, Londra; - Pigou, A.C. (1947), <i>A study in public finance</i>, MacMillan, London; - Muzellec, R. (1993) <i>Finances Publiques</i>, Editura Dalloz, Paris; - Axelrod Donald, „Budgeting for Modern Government”, Ed. St. Martin’s Press, New York, 1995 - Baker Samuel H., Elliot Catherine, “Readings in Public Sector Economics”, D.C. Heath and Company, Lexington, 1990		
8.2. Tutori tevékenységek	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
<u>Általános fogalmak:</u> adózás, költségvetés, költségvetési hiány, költségvetési többlet	Előadás, beszélgetés és vita a közelmúlt	3

Költségvetés: fogalmi és terminológiai pontosítások, költségvetési elvek, meghatározás, történelem, jelentések, költségvetési típusok, elméleti megközelítések. A költségvetési elvek tanulmányozása és megértése, egyes költségvetési elvek alóli kivételek azonosítása. A költségvetési folyamatban részt vevő szereplőkkel és intézményekkel kapcsolatos elemek megvitatása, a költségvetési folyamat szakaszai.	esettanulmányként bemutatott eseményei alapján.	
<u>Adózás.</u> Az adók fogalmi vonatkozásainak, az adózás jellemzőinek, az adók főbb típusainak megértése. Az adók technikai elemeinek megértése és az adózás alapelveinek elmélyítése. Esettanulmányok - költségvetési elemzés, modellek bemutatása, ezen esettanulmányok magyarázata, az adatok kinyerése és értelmezése.	Előadás, beszélgetés és vita, példaadás	3
Helyi költségvetések. A helyi költségvetések helyének megértése a költségvetési rendszerben. A főbb bevételi források és kiadási típusok azonosítása, a helyi hatóságok hatásköri típusaihoz kapcsolódva. A korábban tárgyalt fogalmak áttekintése.	Előadás, beszélgetés és vita, példaadás	2
Könyvészet: 1. Bălănescu R., ș.a., „Sistemul de impozite”, Ed. Economică, București, 1993. 2. Condor I., „Drept Financiar”, Ed. Monitorul Oficial, București 1994, Francis Demier, „Istoria politicilor sociale”, Ed. Institutul European, 1998 3. Gorcea Corneliu, „Indexul obligațiilor fiscale”, Ed. Tribuna Economică, București, 1999 4. Inceu Adrian Mihai, (coordonator) „Elemente de finanțe publice”, Ed. Presa Universitară Cluj, 2000 5. Paysant Andre, „Finances publiques”, 2-ed Masson Paris, 1988. 6. Scholes Myron S., Wolfson Mark A., „Taxes and Business Strategy”, Ed. Prentice Hall, New Jersey, 1992 7. Văcărel Iulian., ș.a., „Finanțe publice”, E.D.P., București, ed. 1999.		
8.3. Tutori feladatok	Információátviteli módszerek	Megjegyzések
1. Feladat - "Elemzés" típusú munka - az európai országok nemzeti költségvetései főbb mutatóinak összehasonlító elemzése	A kurzus Moodle-oldalára feltöltésre kerül minden olyan információ, amely szükséges a kérdések megválaszolásához, pontosítások kéréséhez stb.	Tantárgy időrendi beosztása: 10 óra
2. Feladat - "Gyakorlat" típusú munka - az adók és illetékek megállapításával/meghatározásával és kiszámításával kapcsolatos konkrét követelményekkel.	A kurzus Moodle-oldalára feltöltésre kerül minden olyan információ, amely szükséges a kérdések megválaszolásához, pontosítások kéréséhez stb.	Tantárgy időrendi beosztása: 10 óra
Könyvészet/ Internetes források: - https://static.anaf.ro/static/10/Anaf/legislatie/Cod_fiscal_norme_11022020.htm - https://ec.europa.eu/eurostat/home? - www.dpfb.md - siteuri unități administrativ teritoriale - http://www.insse.ro/cms/		
8.4. Laboratóriumi, gyakorlati munka, projekt, szakmai gyakorlat	Tanítási-tanulási módszerek	Megjegyzések
Nincs ebben az esetben		
Könyvészet: Nincs ebben az esetben		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A tantárgy tartalma a helyi közigazgatás fő szakmai igényei köré épül, ahol az uniós jogszabályok ismerete olyan tevékenységekhez szükséges, mint a közbeszerzés, az európai alapokból finanszírozott projektek megírása és végrehajtása.

Az uniós jogszabályokból vett példák illusztrálják azokat a tevékenységtípusokat, amelyek esetében az európai integráció és az uniós jogszabályok ismerete helyi szinten releváns. A cél tehát a hallgatók kompetenciájának fejlesztése, hogy képesek legyenek hozzájárulni a helyi közigazgatás munkájához, mint a programban végzetek potenciális munkaadói.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	A terület fogalmainak, elméleteinek és jogi rendelkezéseinek/jogi vonatkozásainak megértése	Írásbeli vizsga ONLINE formában, a MOODLE platformon, a ZOOM aplikáción	70%
10.5 Tutori tevékenységek/feladatok	Képesség átfogó elemzés elvégzésére, a releváns mutatók azonosítására az elemzésben	1. Feladat - "Elemzés" típusú munka - az európai országok nemzeti költségvetései főbb mutatóinak összehasonlító elemzése	20%
	Adóalap azonosítására, az adók és illetékek kiszámítására és a feladatok megoldására való képesség.	2. Feladat - "Gyakorlat" típusú munka - az adók és illetékek megállapításával/meghatározásával és kiszámításával kapcsolatos konkrét követelményekkel.	10%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei Az írásbeli vizsgán - az 5-ös osztályzat megszerzéséhez a hallgatónak képesnek kell lennie a tantárgy elméleti fogalmait az európai integrációval kapcsolatos konkrét helyzetekre alkalmazni, a válaszokat a tanulmányok szintjének megfelelő nyelvezetet használva, a gondolatok és a kifejezésmód nagyobb zavarossága vagy következtetlensége nélkül érvelve. Az ellenőrző feladatoknál – 5-ös osztályzatért a hallgatónak képesnek kell lennie a téma elméleti fogalmait esettanulmányokra/esetekre alkalmazni, a válaszokat érvelve, a tanulmányok szintjének megfelelő nyelvezetet használva, az ötletek és a kifejezésmód nagyobb zavarossága vagy következtetlensége nélkül.			

11. ODD Címkék

Előadás felelőse,
dr. Haas Andrei, egyetemi
adjunktus

Szeminárium felelőse,
dr. Botos Attila, egyetemi
asszisztens

Kitöltés dátuma
2025.09.09

Az intézeti jóváhagyás dátuma
2025.09.09

Tanulmányi felelős
dr. Bianca Radu, egyetemi docens

B. Radu

